МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ»

галузь знань 0101 Педагогічна освіта

напряму підготовки 6.010101 Дошкільна освіта

факультет дошкільної та початкової освіти

Автор:
к.пед.н., доцент
Курчатова Анжеліка Віталіївна

Затверджено на засіданні кафедри від « 28 » серпня 2017 р.

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету

« 28 » серпня 2017 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету

« 28 » серпня 2017 р.

Миколаїв 2017-2018

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ»

1. **Титульна сторінка**
2. **Зміст НМКД**
3. **Витяги з ОКХ, ОПП спеціальності**
4. **Навчальна програма дисципліни;**
5. **Робоча навчальна програма дисципліни;**
6. **Засоби діагностики навчальних досягнень студентів;**
7. **Конспект лекцій з дисципліни;**
8. **Інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять;**
9. **Питання до екзаменаційних білетів, екзаменаційні білети, тести для підсумкового контролю (що завантажені на освітній простір);**
10. **Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01Педагогічна освіта

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

Миколаїв 2017-2018

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Курчатова Анжеліка Віталіївна, доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол від «28» серпня 2017 року №1

Завідувач кафедри
дошкільної освіти _____ (Трифонова О.С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету дошкільної та початкової освіти

Протокол від «28» серпня 2017 року №1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Курчатова А.В.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «28» серпня 2017року №12
Голова навчально-методичної комісії університету_____(Василькова Н. І.)

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогічна творчість з психологією дитячої творчості» складена Курчатовою А.В. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Міждисциплінарні зв'язки: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, філософія, фахові методики дошкільної освіти.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **кредитів:**

Кредит 1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Кредит 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Кредит 3. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Кредит 4. ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАГОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сучасний розвиток суспільства потребує подальшого вдосконалення змісту підготовки педагогічних кадрів, зокрема у галузі дошкільного виховання. Педагогічний вуз покликаний забезпечити формування вихователя, орієнтованого на особистісний та професійний розвиток, готового творчо реалізувати себе в закладах освіти різного типу, здатного до всебічного розвитку особистості дитини.

Мета курсу — узагальнення і синтез педагогічних знань та практичних умінь студентів, формування готовності оптимально і творчо використовувати їх у професійній діяльності на основі теоретичного осмислення суті педагогічного процесу як цілісної системи і чітко вираженої гуманістичної спрямованості.

Завдання курсу : – сприяти формуванню гармонійної особистості через оволодіння змістом предмету, забезпечити оволодіння міцними знаннями з даної дисципліни, закласти фундамент у формуванні педагогічної майстерності.

1. Формувати у студентів уявлення про суть професійної діяльності фахівця дошкільного виховання, її цілісний, гуманістичний і творчий характер.
2. Розвивати педагогічні здібності, зокрема креативні, які в комплексі з іншими забезпечують успішне виконання професійних функцій.
3. Формувати вміння педагогічної техніки (уміння саморегуляції, мовного і немовного контакту), застосовуючи інтерактивні технології.
4. Познайомити з інтерактивними методами навчання дорослих .
5. Допомогти усвідомити етичні аспекти професійної діяльності вихователя дитячого садка.
6. Формувати установку на постійне особистісне і професійне самовдосконалення.

Програма розкриває особливості і специфічні риси діяльності педагога дошкільного закладу, вимоги до його особистості і професійної підготовки, шляхи самовдосконалення, суть педагогічної майстерності, спільне і відмінне в театральній і педагогічній діяльності, знайомить з професіограмою вихователя дитячого садка, висвітлює питання методики педагогічного впливу з позицій навчання та виховання орієнтованих на особистість дошкільника, містить вправи і завдання, спрямовані на розвиток педагогічних здібностей, удосконалення вмінь педагогічної техніки, тренінги креативності, партнерського спілкування, сенситивності, ознайомлює з основами психічної саморегуляції, зі способами створення творчого самопочуття, технікою мовлення, з ефективними шляхами вирішення конфліктних педагогічних ситуацій, та інтерактивними методами навчання дорослих.

В першу чергу студентів необхідно познайомити із специфікою майбутньої професійної діяльності, її структурою та озброїти основними уміннями педагогічної техніки, зокрема уміннями саморегуляції і контактної (вербальної і невербальної) взаємодії.

Викладання курсу узгоджено з вивченням психології, педагогіки, фахових методик і проходженням практики.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК-3 здатність розкривати загальні механізми розвитку людини для творчої діяльності у вихованні дітей у дошкільних навчальних закладах;

ЗК-4 здатність порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії;

ЗК-14 здатність складати практичні рекомендації щодо використання результатів наукових досліджень.

ІІ. Фахові:

ФК-4 здатність використовувати нові інформаційні технології в навчанні;

ФК-28 здатність забезпечувати високу психологічну культуру своєї участі в соціально-проектній діяльності дошкільного навчального закладу;

ФК-29 здатність ефективно застосовувати психолого-педагогічні знання для побудови ефективного навчально-виховного процесу, здійснювати психолого-педагогічний супровід навчальної діяльності;

ФК-43 здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії – вихователь, володіти високою мотивацією до виконання професійної діяльності в ДНЗ;

ФК-44 здатність співпрацювати в дошкільному навчальному закладі з колегами і колективі;

ФК-45 здатність оволодіти педагогічною профкомпетентністю, що визначає ступінь оволодіння формами, методами навчання, засобами

протистояння професійній деформації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.**2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни**

Кредит1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Тема 1. Портрет сучасного вихователя дошкільного навчального закладу

Сучасне соціально-економічне та політичне життя нашої країни породжує проблеми не тільки економічного та політичного характеру, але й соціального. Одне з них – питання виховання і навчання у сучасних умовах, які постійно змінюються. Важко не погодитися з думкою багатьох науковців та практиків, що сучасним дітям потрібні сучасні педагоги, педагоги-новатори, здатні вносити у власну діяльність прогресивні ідеї.

Тема 2. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного навчального закладу як вищий рівень його професійної діяльності

Перш ніж говорити про педагогічну майстерність, слід зясувати, хто такий майстер. Це людина особливо вправна, неперевершена у своїй справі. Майстер – це людина, що має ґрунтовні знання про об’єкт своєї діяльності і засоби впливу на нього, хист до конкретного виду діяльності, володіє низкою важливих для самореалізації професії особистісних якостей.

Кредит 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тема 1. Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку

Педагогічна майстерність не може ґрунтуватися на інтуїції. У мистецтві виховання існує своя педагогічна техніка, свої «стандарти» культури праці, які необхідно освоювати.

Педагогічна техніка вихователя дошкільного навчального закладу - сукупність професійних умінь, які забезпечують успішне виконання типових завдань.

Тема 2. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя

Психолого-педагогічні вміння є найбільш узагальненими. Вони стосуються всієї педагогічної діяльності вихователя, забезпечуючи виконання всіх трудових функцій. Це вміння аналітичні, проективні, конструктивні, організаційні, комунікативні, уміння, необхідні для здійснення контролю за перебігом навчально-виховного процесу та його регулювання, уміння оцінювати отримані результати і визначати нові педагогічні завдання.

Кредит 3. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тема 1. Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу

Педагогічне спілкування як професійне спілкування вчителя, вихователя досліджувалося багатьма науковцями, тому і існує його багато визначень.

Педагогічне спілкування як процесійно-етичний феномен потребує від вихователя спеціальної підготовки не лише для оволодіння технологією взаємодії, а й для набуття морального досвіду, педагогічної мудрості в організації стосунків з дітьми, їх батьками, колегами у різних сферах навчально-виховного процесу.

Тема 2. Риторична культура вихователя дошкільного навчального закладу

Зміни, які відбуваються в сучасній українській освіті, покликані вивести її на вищий, якісніший рівень, тому стосуються багатьох аспектів і напрямків, усіх ланок освіти, серед яких вагомою проблемою є підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, які б поряд з іншими важливими фаховими вміннями досконало володіли усною переконуючою комунікацією – ораторським мистецтвом.

На перший погляд оволодіння майбутніми вихователями основами риторичної культури може здатися недоцільним, оскільки в професійній

діяльності вони переважно спілкуються з дітьми раннього та дошкільного віку.

Кредит 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАГОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.

Навчально-виховний процес в дошкільному навчальному закладі – явище складне, багатогранне та динамічне. Його специфіка визначається педагогічним спілкуванням. Педагогічне спілкування – професійна необхідність. З його допомогою здійснюється взаємовплив вихователя і вихованців.

3. Рекомендована література

1. Артемова Л.В. Вчися граючись. — К.: Томіріс, 1997.
2. Артемова Л.В. Театрализованные игры дошкольников. — М.: Просв., 1991.
3. Артемова Л.В. Формирование общественной направленности личности ребенка -дошкольника в игре. — К.: Вища школа, 1988.
4. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. — К.: Лібра, 1996.
5. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. - Львів, 1990.
7. Базовий компонент дошкільної освіти / Дошкільне виховання. - №6. — 2012.
9. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
6. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
7. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
8. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.

9. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

10. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.

11. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

12. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.

13. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. — М.: Просвещение, 1998.

14. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 2001. - № 2. -С. 3-7.

15. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

16. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

17. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

18. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

26. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

19. Карнеги Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично. — К.: Глобус, 1995.

29. Карпиловская СЯ. и др. Основи профессиографии. - Брянск, 1991.

20. Концепція дошкільного виховання в Україні (Проект). - К.: Освіта, 1993.

21. Котирло В.К., Ладывир С.А. Детский сад и семья. — К., 1984.

22. Кох И.З. Основи сценического движения: 38 уроков. - Л., Иск-во, 1962.

23. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя. - М.:

Высшая школа, 1990.

24. Лабунская В.А. Невербальное поведение. — Изд-во Рост. ун-та., 1986.

25. Леонтьев А.А. Педагогическое общение. — М.: Знание, 1979.

26. Маркова Т.А. Влияние семьи и семейного воспитания на формирование личности ребенка-дошкольника. - М: Просв., 1980.

27. Мороз О.Г., Омеляненко В.Л. Перші кроки до майстерності. — К.: Знання України, 1992.

28. Мюнстерберг Г. Основи психотехніки. Кн. 1-2. - Санкт-Петербург: Изд. дом "ПЗТ"; Изд-во "Амтейя", 1996.

29. Навчання дорослих (Інтерактивні методи): 36 статей. Програма "Перші кроки". — Львів, 1988.

30. Нікітін Б.П. Сходинки творчості або розвиваючі ігри. — К.: Рад. шк. 1991.

31. Ніколенко Д. Система М. Монтессорі // Дошкільне виховання. 1997. - № 10.

32. Орлов А.Б., Хазанова М.А. Феномени змпатии и конгрузнтности // Вопроси психологии. - 1993. - № 3. - С. 68-73.

33. Одаренние дети: Пер. с анг. / Общ. ред. Г.В. Бурменской и В.М. Слуцкого. - М.: Прогрес, 1991.

34. Панов А.Т. и др. Аутогенная тренировка. - Л,, 1973.

35. Панько Е.А. Психология деятельности воспитателя детского сада. — Минск: Вншзйша школа, 1986.

36. Петрова А.Н. Сценическая речь. - М.: Иск-во, 1981.

37. Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна. — К.: Вища шк., 1997.

38. Педагогические проблеми формирования педагогической направленности и педагогических способностей // Сборник научньїх трудов / Под ред. А. Крутецкого. — М.: МГПИ, 1982.

39. Писаренко В.И. Писаренко И.Я. Педагогическая зтика. — Минск: Народная асвета, 1986.

40. Поніманська Т. Педагогічні кадри для системи дошкільного виховання / Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки. - К., 1988.

41. Проскура О. Обдарована дитина. Психологічний аспект проблеми // Дошкільне виховання. - 1992. - № 2-3.

42. Психогимнастика в тренинге / Под ред. Н.Ю. Хрящевой. - СПб.: Ювента, И.Т., 1999.

43. Програма всебічного розвитку дитини "Перші кроки" (Проект). - К., 1996.

44. Развлечения в детском саду / Сост. Л.С. Фурмина, Е. Шибицкая, Л.В. Пантелеева. — М., 1975.

59. Рыданова И.И. И лицо, и одежда... - Мн.: Нар. асвета, 1984.

60. Рувинский Л.И. Самовоспитание чувств, интеллекта, воли. — М.: Знание, 1983.

45. Русова С. Вибрані педагогічні твори: Кн. 1-2. - К., 1997.

46. Сорини, сестри. Язик одежди, или как понять человека по его одежде. Психологический практикум. - Луганск, Глобус, 1999.

47. Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве: Работа актера над собой. Собр. соч.: в 8-ми тт. - М.: Иск-во, 1954-1955. - Т. 1-3.

48. Станкин М.И. Профессиональнне способности педагога: Акмеология воспитания и обучения. Академия пед. и соц. наук. — М.: Флинта, 1998.

49. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник.- К.: Міленіум, 2006.- 346с.

50. Українське народознавство в іменах. — Ч. 1, 2. — К.: Либідь, 1995.

51. Чорнокозова В.М., Чорнокозов І.І. Етика вчителя. — К.: Рад. шк,, 1969.

52. Чистякова М.И. Психогимнастика. — М., 1990.

53. Что и как в театре кукол? / Под ред. Л.Г. Шпет, П.А. Асса. - М, 1969.

54. Шепель В.М. Имиджелогия: Секреты личного обаяния. — М:

Культура и спорт, ЮНИТИ, 1997.

55. Щекин Г.В. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению / МАУП. — К.: МАУП, 1995.

Додаткова література:

1. Азаров Ю.П. Искусство воспитывать. — М.: Проев., 1979.

2. Безлюдна В. На шляху до взаємодії // Дошкільне виховання. — 1993. - № 3.

3. Білоусенко П.І. та інші. Учіться висловлюватися. — К., 1990.

4. Виговська О.І. Творча педагогічна діяльність. — Ч. 1, 11. — К.: НПУ, 1997.

5. Виховання дошкільника в праці / Авт. кол. за ред. З.Н. Борисової. - К., 1997.

6. Гиппиус С.В. Гимнастика чувств: тренинг творческой психотехники. - М, Л.: Иск-во, 1967.

7. Голыбина А.Г. Вкус и мода. — М.: Знание, 1974.

8. Гордин Л.Ю. Поощрения и наказания в воспитании детей. - М: П-ка, 1971.

9. Гордин Л., Короткое В., Лихачев Б. Методика педагогического воздействия. — М.: Проев., 1967.

10. Детский сад и семья / Под ред. А.Т. Марковой. - К., 1986.

11. Дитина. Програма виховання дітей дошкільного віку. — К., 1993.

12. Дитина в дошкільні роки. Рекомендації для батьків і вихователів. Ч. 1, 11. — Запоріжжя, 1991.

13. Заика Е.В. Комплекс игр для развития воображения //Вопросы психологии.— 1993. - № 2.

14. Зинченко С.Н. Трудные дети. - К.: Рад.шк., 1998.

15. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії. - К.: УФІМБ. 1997.

16. Ефремцева С.А. Тренинг общения для старшеклассников / Под ред. Ю.З. Гильбуха. - К.: Ин-т психологии АПН Украины, 1994.

17. Камычек Я. Вежливость на каждый день. — К.: О-во, Знание Украины. - 1992.

18. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. — К.: Вища шк., 1997.

19. Коломинский Я.А., Панько Е.А. Что такое педагогическое общение? // Дошкольное воспитание. - 1985. - № 6.

20. Клепіков О.І., Кучерявий І.Т. Основи творчості особи: Навч. пос. для студентів вузу. — К.: Вища шк., 1996.

21. 26. Котляр В.Ф. Изобразительная деятельность дошкольников. — К.: Рад. шк., 1986. — С. 81.

22. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. - К.: Інформаційний збірник Міністерства освіти України, 1996, № 13.

23. Леви В.И. Искусство быть собой. — М.: Знание, 1977.

24. Крылов Е. Школа творческой личности // Дошкольное воспитание. - 1992. - № 7-8. - С. 11-21.

25. Лисенко Н. Практична екологія для дітей. - Івано- Франківськ: Сіверсія, 1999.

26. Макаренко А.С. Педагогические сочинения: В 8-ми тт. - М.: Пед., 1983.

27. Моляко В.А. Творческая одаренность и воспитание творческой личности. — К.: Знание, 1991.

28. Николенко Д.Ф. Вопросы обучения и воспитания в высшей школе. — К., 1971.

29. Носенко Э.П. Эмоциональное состояние и речь. - К.: Выща шк., 1981.

30. Плакида И. Кукольный театр для малышей // Дошкольное воспитание. - 1991. - № 8.

31. Почепцов Г.Г. Профессия: имиджмейкер. — 2-е изд., испр. И доп. - К.: ИМСО МО Украины: НВФ "Студцентр", 1998.

32. Малятко. Програма виховання дошкільників / За ред.З.П. Плохій. - К., 1991.

33. Семушина Л. Профессиограмма воспитателя детского сада // Дошкольное воспитание. - 1980. - № И.

34. Сухомлинский В.А. Избранные произведения: В 5-ти тт. — К.: Рад. шк., 1979.

35. Смолярчук И. Розвивать творческие способности, детей // Дошкольное воспитание. - 1993. - № 8. С. 51.

36. Титаренко Т.М. Такие разные дети. — К.: Рад. шк., 1989.

37. Цзен Н.В., Пахомов Ю.В. Психотренинг: игры и упражнения. — М., 1988.

38. Чернокозов И.И. Профессиональная этика учителя. — К.: Рад. шк., 1988.

4. **Форма підсумкового контролю успішності навчання:** іспит

5. **Засоби діагностики успішності навчання:** тестування, усне та письмове опитування, співбесіда, виконання практичних завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01Педагогічна освіта

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Педагогічна творчість з психологією дитячої творчості»** для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Розробник: Курчатова Анжеліка Віталіївна, доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук,
доцент _____ (Курчатова А.В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол № 1 від «28» серпня 2017 р.
Завідувач кафедри _____ (Трифонова О.С.)
«28» серпня 2017 р.

2. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Кількість кредитів–4</td><td>Галузь знань
<u>01 Освіта»</u></td><td rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
<u>012 «Дошкільна освіта»</u></td></tr>
<tr><td rowspan="6">Спеціальність:
012 Дошкільна освіта</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання – 20 год.</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120 год.</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних –2,2 год.
самостійної роботи студента –80</td><td rowspan="8">Ступінь бакалавра</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>26 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні</td></tr>
<tr><td>20 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Вид контролю: іспит</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання 120– год.: 40 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (33% / 67%).

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сучасний розвиток суспільства потребує подальшого вдосконалення змісту підготовки педагогічних кадрів, зокрема у галузі дошкільного виховання. Педагогічний вуз покликаний забезпечити формування вихователя, орієнтованого на особистісний та професійний розвиток, готового творчо реалізувати себе в закладах освіти різного типу, здатного до всебічного розвитку особистості дитини.

Мета курсу — узагальнення і синтез педагогічних знань та практичних умінь студентів, формування готовності оптимально і творчо використовувати їх у професійній діяльності на основі теоретичного осмислення суті педагогічного процесу як цілісної системи і чітко вираженої гуманістичної спрямованості.

Завдання курсу : – сприяти формуванню гармонійної особистості через оволодіння змістом предмету, забезпечити оволодіння міцними знаннями з даної дисципліни, закласти фундамент у формуванні педагогічної майстерності.

8. Формувати у студентів уявлення про суть професійної діяльності фахівця дошкільного виховання, її цілісний, гуманістичний і творчий характер.
9. Розвивати педагогічні здібності, зокрема креативні, які в комплексі з іншими забезпечують успішне виконання професійних функцій.
10. Формувати вміння педагогічної техніки (уміння саморегуляції, мовного і немовного контакту), застосовуючи інтерактивні технології.
11. Познайомити з інтерактивними методами навчання дорослих .
12. Допомогти усвідомити етичні аспекти професійної діяльності вихователя дитячого садка.
13. Формувати установку на постійне особистісне і професійне самовдосконалення.

Програма розкриває особливості і специфічні риси діяльності педагога дошкільного закладу, вимоги до його особистості і професійної підготовки, шляхи самовдосконалення, суть педагогічної майстерності, спільне і відмінне в театральній і педагогічній діяльності, знайомить з професіограмою вихователя дитячого садка, висвітлює питання методики педагогічного впливу з позицій навчання та виховання орієнтованих на особистість дошкільника, містить вправи і завдання, спрямовані на розвиток педагогічних здібностей, удосконалення вмінь педагогічної техніки, тренінги креативності, партнерського спілкування, сенситивності, ознайомлює з основами психічної саморегуляції, зі способами створення творчого самопочуття, технікою мовлення, з ефективними шляхами вирішення конфліктних педагогічних ситуацій, та інтерактивними методами навчання дорослих.

В першу чергу студентів необхідно познайомити із специфікою майбутньої професійної діяльності, її структурою та озброїти основними уміннями педагогічної техніки, зокрема уміннями саморегуляції і контактної (вербальної і невербальної) взаємодії.

Викладання курсу узгоджено з вивченням психології, педагогіки, фахових методик і проходженням практики.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК-3 здатність розкривати загальні механізми розвитку людини для творчої діяльності у вихованні дітей у дошкільних навчальних закладах;

ЗК-4 здатність порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії;

ЗК-14 здатність складати практичні рекомендації щодо використання результатів наукових досліджень.

ІІ. Фахові:

ФК-4 здатність використовувати нові інформаційні технології в

навчанні;

ФК-28 здатність забезпечувати високу психологічну культуру своєї участі в соціально-проектній діяльності дошкільного навчального закладу;

ФК-29 здатність ефективно застосовувати психолого-педагогічні знання для побудови ефективного навчально-виховного процесу, здійснювати психолого-педагогічний супровід навчальної діяльності;

ФК-43 здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії – вихователь, володіти високою мотивацією до виконання професійної діяльності в ДНЗ;

ФК-44 здатність співпрацювати в дошкільному навчальному закладі з колегами і колективі;

ФК-45 здатність оволодіти педагогічною профкомпетентністю, що визначає ступінь оволодіння формами, методами навчання, засобами протистояння професійній деформації.

4. Програма навчальної дисципліни

Кредит1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Тема 1. Портрет сучасного вихователя дошкільного навчального закладу

Сучасне соціально-економічне та політичне життя нашої країни породжує проблеми не тільки економічного та політичного характеру, але й соціального. Одне з них – питання виховання і навчання у сучасних умовах, які постійно змінюються. Важко не погодитися з думкою багатьох науковців та практиків, що сучасним дітям потрібні сучасні педагоги, педагоги-новатори, здатні вносити у власну діяльність прогресивні ідеї.

Тема 2. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного навчального закладу як вищий рівень його професійної діяльності

Перш ніж говорити про педагогічну майстерність, слід зясувати, хто такий майстер. Це людина особливо вправна, неперевершена у своїй справі. Майстер – це людина, що має ґрунтовні знання про об’єкт своєї діяльності і

засоби впливу на нього, хист до конкретного виду діяльності, володіє низкою важливих для самореалізації професії особистісних якостей.

Кредит 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тема 1. Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку

Педагогічна майстерність не може ґрунтуватися на інтуїції. У мистецтві виховання існує своя педагогічна техніка, свої «стандарти» культури праці, які необхідно освоювати.

Педагогічна техніка вихователя дошкільного навчального закладу - сукупність професійних умінь, які забезпечують успішне виконання типових завдань.

Тема 2. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя

Психолого-педагогічні вміння є найбільш узагальненими. Вони стосуються всієї педагогічної діяльності вихователя, забезпечуючи виконання всіх трудових функцій. Це вміння аналітичні, проективні, конструктивні, організаційні, комунікативні, уміння, необхідні для здійснення контролю за перебігом навчально-виховного процесу та його регулювання, уміння оцінювати отримані результати і визначати нові педагогічні завдання.

Кредит 3. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тема 1. Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу

Педагогічне спілкування як професійне спілкування вчителя, вихователя досліджувалося багатьма науковцями, тому і існує його багато визначень.

Педагогічне спілкування як процесійно-етичний феномен потребує від вихователя спеціальної підготовки не лише для оволодіння технологією взаємодії, а й для набуття морального досвіду, педагогічної мудрості в

організації стосунків з дітьми, їх батьками, колегами у різних сферах навчально-виховного процесу.

Тема 2. Риторична культура вихователя дошкільного навчального закладу

Зміни, які відбуваються в сучасній українській освіті, покликані вивести її на вищий, якісніший рівень, тому стосуються багатьох аспектів і напрямків, усіх ланок освіти, серед яких вагомою проблемою є підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, які б поряд з іншими важливими фаховими вміннями досконало володіли усною переконуючою комунікацією – ораторським мистецтвом.

На перший погляд оволодіння майбутніми вихователями основами риторичної культури може здатися недоцільним, оскільки в професійній діяльності вони переважно спілкуються з дітьми раннього та дошкільного віку.

Кредит 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАГОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.

Навчально-виховний процес в дошкільному навчальному закладі – явище складне, багатогранне та динамічне. Його специфіка визначається педагогічним спілкуванням. Педагогічне спілкування – професійна необхідність. З його допомогою здійснюється взаємовплив вихователя і вихованців.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7

КРЕДИТ 1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ						
Тема 1. Портрет сучасного вихователя дошкільного навчального закладу	5	2				3
Тема 2. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного навчального закладу як вищий рівень його професійної діяльності	8	2	2			4
Тема 3. Педагогічна діяльність і майстерність вихователя дошкільного навчального закладу	7		2			5
Усього годин	**20**	**4**	**4**			**12**
КРЕДИТ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ						
Тема 1. Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку	6	2	2			2
Тема 2. Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя	8	2	2			4
Тема 3. Майстерність педагогічної взаємодії вихователя в навчально-	7		2			5

виховному процесі дошкільного навчального закладу						
Тема 4. Розвиток пам’яті, уваги й уяви вихователя дошкільного навчального закладу	6		2			4
Усього годин	**27**	**4**	**8**			**15**
КРЕДИТ 3 МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ						
Тема 1. Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	8	2	2			4
Тема 2. Професійне спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	8		2			6
Тема 3. Риторична культура вихователя дошкільного навчального закладу	8	2	2			4
Тема 4. Техніка вербальної та невербальної взаємодії вихователя дошкільного навчального закладу	7		2			5
Усього годин	**31**	**4**	**8**			**19**
КРЕДИТ 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 1. Елементи	8	2	2			4

театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу						
Тема 2. Місце і роль лялькового театру в навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу	6		2			4
Тема 3. Елементи акторської діяльності в роботі вихователя дошкільного навчального закладу	8		2			6
Індивідуальне науково-дослідне завдання	20				20	
Усього годин	**22**	**2**	**6**			**14**
Усього годин	**120**	**14**	**26**		**20**	**60**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ		
1.	Педагогічна майстерність вихователя дошкільного навчального закладу як вищий рівень його професійної діяльності	2
2.	Педагогічна діяльність і майстерність вихователя	2

	дошкільного навчального закладу	
КРЕДИТ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ		
3.	Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку	2
4.	Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя	2
5.	Майстерність педагогічної взаємодії вихователя в навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу	2
6.	Розвиток памяті, уваги й уяви вихователя дошкільного навчального закладу	2
КРЕДИТ 3 МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ		
7.	Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	2
8.	Професійне спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	2
9.	Риторична культура вихователя дошкільного навчального закладу	2
10.	Техніка вербальної та невербальної взаємодії вихователя дошкільного навчального закладу	2
КРЕДИТ 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
11.	Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу	2
12.	Місце і роль лялькового театру в навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу	2
13.	Елементи акторської діяльності в роботі вихователя дошкільного навчального закладу	2
	Разом	**30**

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ		
1.	Портрет сучасного вихователя дошкільного навчального закладу	3
2.	Педагогічна майстерність вихователя дошкільного навчального закладу як вищий рівень його професійної діяльності	4
3.	Педагогічна діяльність і майстерність вихователя дошкільного навчального закладу	5
КРЕДИТ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ		
4.	Уміння самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку	2
5.	Уміння професійно-педагогічної взаємодії й самовдосконалення вихователя	4
6.	Майстерність педагогічної взаємодії вихователя в навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу	5
7.	Розвиток памяті, уваги й уяви вихователя дошкільного навчального закладу	4
КРЕДИТ 3 МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ		
8.	Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	4
9.	Професійне спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	6
10.	Риторична культура вихователя дошкільного навчального	4

	закладу	
11.	Техніка вербальної та невербальної взаємодії вихователя дошкільного навчального закладу	5
КРЕДИТ 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
12.	Елементи театральної педагогіки в професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу	4
13.	Місце і роль лялькового театру в навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу	4
14.	Елементи акторської діяльності в роботі вихователя дошкільного навчального закладу	6
15.	Індивідуальне науково-дослідне завдання	20
	Разом	**80**

7. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

1. Особистість вчителя та його педагогічна майстерність.
2. Майстри педагогічної праці А.С. Макаренко та В.О. Сухомлинський в рішенні педагогічних задач.
3. Основи педагогічної техніки. Мова вихователя.
4. Основи техніки мови. Дихання, голос, дикція.
5. Взаємозв`язок педагогіки та театральної педагогіки в рішенні проблеми майстерності вчителя.
6. Елементи акторської та режисерської майстерності в педагогічній діяльності.
7. Майстерність педагогічного спілкування.
8. Комунікативний вплив вчителя на учнів.
9. Майстерність вчителя в управлінні собою. Основи техніки саморегуляції.

8. Методи навчання

1. Лекційна форма.
2. Групова дискусія.
3. Евристична бесіда.
4. Мозковий штурм.
5. Дебати.
6. Ділова гра.
7. Круглий стіл.
8. Соціально-психологічний тренінг.

9. Методи контролю

1. Семінар-практикум.
2. Семінар-дискусія.
3. Практичне заняття.
4. Ділова гра.
5. Круглий стіл.
6. Соціально-психологічний тренінг.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Кількість балів за теми	Самостійна робота
Кредит 1					
Т1	Т2	Т 3		60	
5	25	30			
Всього самостійна робота 40 балів					
Кредит 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	30	
5	5	10	10		
Всього самостійна робота 40 балів					
Кредит 3					
Т1	Т2	Т3	Т4	60	
10	10	20	20		
Всього самостійна робота 40 балів (з них 5 балів на інд-наук. дослідне завдання)					
Кредит 4					
Т1	Т2	Т3		30	
10	10	10			
Всього самостійна робота 40 балів					
Усього				**180**	**160**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс.

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Артемова Л.В. Вчися граючись. — К.: Томіріс, 1997.
2. Артемова Л.В. Формирование общественной направленности личности ребенка -дошкольника в игре. — К.: Вища школа, 1988.
3. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. — К.: Лібра, 1996.
4. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. - Львів, 1990.
5. Базовий компонент дошкільної освіти/Дошкільне виховання. - №1. — 2012.
6. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
7. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
8. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс

для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.

9. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.

10. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.

11. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

12. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.

13. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

14. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 2001. - № 2. -С. 3-7.

15. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

16. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

17. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

18. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

19. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

20. Карнеги Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично. — К.: Глобус, 1995.

21. Карпенко З.С. Експресивна психотехніка для дітей. — К.: НПЦ Перспектива, 1997.

22. Карпиловская СЯ. и др. Основи профессиографии. - Брянск, 1991.

23. Комарова Т. Воспитатель детского сада... Каким он должен

быть? // Дошкольное воспитание. - 1990. - № 3.

24. Концепція дошкільного виховання в Україні (Проект). - К.: Освіта, 1993.

25. Котирло В.К., Ладывир С.А. Детский сад и семья. — К., 1984.

26. Кох И.З. Основи сценического движения: 38 уроков. - Л., Иск-во, 1962.

27. Лабунская В.А. Невербальное поведение. — Изд-во Рост. ун-та., 1986.

28. Навчання дорослих (Інтерактивні методи): 36 статей. Програма "Перші кроки". — Львів, 1988.

29. Нікітін Б.П. Сходинки творчості або розвиваючі ігри. — К.: Рад. шк. 1991.

30. Ніколенко Д. Система М. Монтессорі // Дошкільне виховання. 1997. - № 10.

31. Орлов А.Б., Хазанова М.А. Феномени змпатии и конгрузнтности // Вопроси психологии. - 1993. - № 3. - С. 68-73.

32. Одаренние дети: Пер. с анг. / Общ. ред. Г.В. Бурменской и В.М. Слуцкого. - М.: Прогрес, 1991.

33. Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна. — К.: Вища шк., 1997.

34. Педагогические проблеми формирования педагогической направленности и педагогических способностей // Сборник научньїх трудов / Под ред. А. Крутецкого. — М.: МГПИ, 1982.

35. Пиз А. Язик телодвижєний. - М.: Ай Кью, 1995.

36. Писаренко В.И. Писаренко И.Я. Педагогическая зтика. — Минск: Народная асвета, 1986.

37. Поніманська Т. Педагогічні кадри для системи дошкільного виховання / Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки. - К., 1988.

38. Проскура О. Обдарована дитина. Психологічний аспект проблеми // Дошкільне виховання. - 1992. - № 2-3.

39. Психогимнастика в тренинге / Под ред. Н.Ю. Хрящевой. - СПб.:

Ювента, И.Т., 1999.

40. Програма всебічного розвитку дитини "Перші кроки" (Проект). - К., 1996.

41. Развлечения в детском саду / Сост. Л.С. Фурмина, Е. Шибицкая, Л.В. Пантелеева. — М., 1975.

42. Рыданова И.И. И лицо, и одежда... - Мн.: Нар. асвета, 1984.

43. Рувинский Л.И. Самовоспитание чувств, интеллекта, воли. — М.: Знание, 1983.

44. Русова С. Вибрані педагогічні твори: Кн. 1-2. - К., 1997.

45. Сорини, сестри. Язик одежди, или как понять человека по его одежде. Психологический практикум. - Луганск, Глобус, 1999.

46. Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве: Работа актера над собой. Собр. соч.: в 8-ми тт. - М.: Иск-во, 1954-1955. - Т. 1-3.

47. Станкин М.И. Профессиональнне способности педагога: Акмеология воспитания и обучения. Академия пед. и соц. наук. — М.: Флинта, 1998.

48. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник.- К.: Міленіум, 2006.- 346с.

49. Українське народознавство в іменах. — Ч. 1, 2. — К.: Либідь, 1995.

50. Чорнокозова В.М., Чорнокозов І.І. Етика вчителя. — К.: Рад. шк,, 1969.

51. Чистякова М.И. Психогимнастика. — М., 1990.

52. Что и как в театре кукол? / Под ред. Л.Г. Шпет, П.А. Асса. - М, 1969.

53. Шепель В.М. Имиджелогия: Секреты личного обаяния. — М: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1997.

54. Щекин Г.В. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению / МАУП. — К.: МАУП, 1995.

Додаткова література:

1. Азаров Ю.П. Искусство воспитывать. — М.: Проев., 1979.

2.Безлюдна В. На шляху до взаємодії // Дошкільне виховання. — 1993. - № 3.

3. Білоусенко П.І. та інші. Учіться висловлюватися. — К., 1990.

4. Богоявленская Л.В. Путь к творчеству. — М.: Знание, 1981.

5. Виговська О.І. Творча педагогічна діяльність. — Ч. 1, 11. — К.: НПУ, 1997.

6. Виховання дошкільника в праці / Авт. кол. за ред. З.Н. Борисової. - К., 1997.

7. Гордин Л.Ю. Поощрения и наказания в воспитании детей. - М: П-ка, 1971.

8. Детский сад и семья / Под ред. А.Т. Марковой. - К., 1986.

9. Дитина. Програма виховання дітей дошкільного віку. — К., 1993.

10. Дитина в дошкільні роки. Рекомендації для батьків і вихователів. Ч. 1, 11. — Запоріжжя, 1991.

11. Заика Е.В. Комплекс игр для развития воображения //Вопросы психологии.— 1993. - № 2.

12. Зинченко С.Н. Трудные дети. - К.: Рад.шк., 1998.

13. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії. - К.: УФІМБ. 1997.

14. Ефремцева С.А. Тренинг общения для старшеклассников / Под ред. Ю.З. Гильбуха. - К.: Ин-т психологии АПН Украины, 1994.

15. Камычек Я. Вежливость на каждый день. — К.: О-во, Знание Украины. - 1992.

16. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. — К.: Вища шк., 1997.

17. Коломинский Я.А., Панько Е.А. Что такое педагогическое общение? // Дошкольное воспитание. - 1985. - № 6.

18. Клепіков О.І., Кучерявий І.Т. Основи творчості особи: Навч. пос. для студентів вузу. — К.: Вища шк., 1996.

19. 26. Котляр В.Ф. Изобразительная деятельность дошкольников. — К.: Рад. шк., 1986. — С. 81.

20. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. - К.: Інформаційний збірник Міністерства освіти України, 1996, № 13.

21. Леви В.И. Искусство быть собой. — М.: Знание, 1977.

22. Крылов Е. Школа творческой личности // Дошкольное воспитание. - 1992. - № 7-8. - С. 11-21.

23. Лисенко Н. Практична екологія для дітей. - Івано-Франківськ: Сіверсія, 1999.

24. Макаренко А.С. Педагогические сочинения: В 8-ми тт. - М.: Пед., 1983.

25. Моляко В.А. Творческая одаренность и воспитание творческой личности. — К.: Знание, 1991.

26. Николенко Д.Ф. Вопросы обучения и воспитания в высшей школе. — К., 1971.

27. Носенко Э.П. Эмоциональное состояние и речь. - К.: Выща шк., 1981.

28. Плакида И. Кукольный театр для малышей // Дошкольное воспитание. - 1991. - № 8.

29. Почепцов Г.Г. Профессия: имиджмейкер. — 2-е изд., испр. И доп. - К.: ИМСО МО Украины: НВФ "Студцентр", 1998.

30. Малятко. Програма виховання дошкільників / За ред.З.П. Плохій. - К., 1991.

31. Семушина Л. Профессиограмма воспитателя детского сада // Дошкольное воспитание. - 1980. - № И.

32. Сухомлинский В.А. Избранные произведения: В 5-ти тт. — К.: Рад. шк., 1979.

33. Смолярчук И. Розвивать творческие способности, детей // Дошкольное воспитание. - 1993. - № 8. С. 51.

34. Титаренко Т.М. Такие разные дети. — К.: Рад. шк., 1989.

35. Цзен Н.В., Пахомов Ю.В. Психотренинг: игры и упражнения. — М., 1988.

36. Чернокозов И.И. Профессиональная этика учителя. — К.: Рад. шк., 1988.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

Критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного підсумкового контролю знань (іспиту).

Критеріями оцінювання є:

а) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;
- якість публічно представляти розроблений матеріал;

б) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (комп'ютерів, фотоплівок, слайдів, приладів, схем тощо);
- самостійність опрацювання матеріалу, написання звіту, реферату;
- здатність письмово представляти розроблений матеріал, творчого використання набутих знань
- якість опрацювання завдань.

РІВНІ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТІВ З ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано мотивувати.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ:

I. Види роботи, які підлягають оцінюванню:

- КР;
- усні відповіді на практичних заняттях;
- поточні тести;
- творчі завдання;
- колоквіуми;
- індивідуальні завдання.

Рейтинговий бал за практичні заняття встановлюється, як середнє арифметичне з усіх позитивних і негативних оцінок, виставлених по 4-х бальній шкалі, отриманих на усіх практичних заняттях даного кредита.

За пропуски навчальних занять нараховуються штрафні бали (1 бал за кожен пропуск), які віднімаються від рейтингового балу при виведенні підсумкової оцінки.

- **поточне оцінювання** – 3 бали:

0 балів – незадовільно;

1 бал – задовільно;

2 бали – добре;

3 бали – відмінно.

Виконання тестових завдань здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики, або за допомогою роздрукованих завдань.

- виконання системи завдань підвищеної складності – 5 балів;

- колоквіуми – 10 балів;

- виконання творчих завдань – 5 балів;

- виконання індивідуальних завдань – 10 балів.

При згоді студента, до відомості обліку успішності може бути проставлена екзаменаційна оцінка на підставі поточного рейтингового балу.

Студент може підвищувати оцінку "задовільно" або "добре", яку він отримував за результатами поточного контролю, складанням семестрового заліку або екзамену.

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

(із зазначенням кількості балів)

На лекціях (за семестр):

1. Тестування на лекціях (3 бали за одне тестування);
2. Ведення конспектів лекцій (5 балів);
3. Активність на заняттях (3 бали за лекцію);
4. Регулярність відвідування занять (10 балів);
5. Підготовка та виступ з рефератом (10 балів);
6. Творча робота (5 балів за одну роботу);
7. Участь у дослідно-експериментальній роботі (20 балів);

8. Участь у науковій студентській конференції, виступ з доповіддю, друкування статті у збірнику роботи конференції (30 балів);

9. Заохочувальний бал (5 балів).

<u>На практичних заняттях (за семестр):</u>

1. Тестування, опитування на практичних заняттях (2 бали за одне заняття);
2. Ведення робочих зошитів (3 бали);
3. Активність на заняттях (3 бали за одне заняття);
4. Регулярність відвідування занять (5 балів);
5. Виконання домашніх завдань (5 балів за одне заняття);
6. Своєчасність виконання домашніх завдань (5 балів);
7. Якість конспектів (5 балів);
8. Виконання двох контрольних робіт (12 балів × 2 роб. = 24 бали);
9. Своєчасність виконання і подання контрольної роботи на перевірку (3 бали);
10. Виконання системи завдань підвищеної складності (5 балів);
11. Заохочувальний бал (2 бали);
12. Розробка конспектів та фрагментів занять (5 балів за розробку);
13. Розробка дидактичних ігор з теми уроку (5 балів);
14. Виготовлення засобів наочності (5 балів за один засіб наочності);
15. Підбір цікавих завдань до теми практичного (5 балів завдань);
16. Аналіз передового педагогічного досвіду вихователів та конспектування статей (5 балів за 1 статтю).

<u>НАРАХУВАННЯ ЗАОХОЧУВАЛЬНИХ БАЛІВ:</u>

- активну участь студента в обговоренні навчального матеріалу;
- творче виконання завдання;

- за додаткову індивідуальну роботу, яка сприяє поглибленому вивченню курсу (написання і захист реферату; огляд літератури, участь у науковій роботі, олімпіадах, конференціях, виставках, публікації статей);

- самостійне вивчення першоджерел, передового педагогічного досвіду, вивчення додаткової методичної літератури;

- робота з науковою методичною літературою;

- написання тез доповідей для студентських науково-методичних конференцій.

ВИЛУЧАТИ БАЛ ЗА:

- несвоєчасне виконання завдань;

- пропуски занять.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальності 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

КРЕДИТ1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ТЕМА 1. ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

1. Роль вихователя закладу дошкільної освіти у формуванні особистості дошкільника
2. Характеристика професійних функцій вихователя
3. Психолого-педагогічні вимоги до особистості сучасного вихователя

Мета: розширити знання студентів, щодо ролі вихователя ЗДО у формуванні особистості дитини дошкільного віку, про особливості професійних функцій вихователя та його психолого-педагогічні вимоги;

Ключові поняття: вихователь, формування особистості, професійні функції, психолого-педагогічні вимоги.

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.

3. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.

4. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.

5. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.

6. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

7. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

8. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.

9. Закон України "Про дошкільну освіту" // Дошкільне виховання. - 2001. - № 2. -С. 3-7.

10. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

11. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

12. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

Сучасне соціально-економічне та політичне життя нашої країни породжує проблеми не тільки економічного та політичного характеру, але й соціального. Одне з них – питання виховання і навчання у сучасних умовах, які постійно змінюються. Важко не погодитися з думкою багатьох науковців та практиків, що сучасним дітям потрібні сучасні педагоги, педагоги-новатори, здатні вносити у власну діяльність прогресивні ідеї.

КРЕДИТ1. ВИХОВАТЕЛЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ТЕМА 2. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ВИЩИЙ РІВЕНЬ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

План

1. Поняття «майстер», «педагогічна майстерність»
2. Структура педагогічної майстерності вихователя дошкільного закладу
3. Специфіка педагогічної діяльності вихователя дошкільного закладу

Мета: сформувати знання студентів про поняття «майстер», «педагогічна майстерність», розширити знання студентів про структуру педагогічної майстерності вихователя дошкільного закладу та специфіку педагогічної діяльності вихователя дошкільного закладу.

Ключові поняття: вихователь, майстер, педагогічна майстерність, педагогічна діяльність

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.

2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.

3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.

4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.

5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.

6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.

7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.

8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.

10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

11. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.

12. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. — М.: Просвещение, 1998.

13. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 1998. - № 2. -С. 3-7.

14. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

15. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

16. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

17. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

18. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

Перш ніж говорити про педагогічну майстерність, слід зясувати, хто такий майстер. Це людина особливо вправна, неперевершена у своїй справі. Майстер – це людина, що має ґрунтовні знання про об’єкт своєї діяльності і засоби впливу на нього, хист до конкретного виду діяльності, володіє низкою важливих для самореалізації професії особистісних якостей.

КРЕДИТ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ТЕМА 1. УМІННЯ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

План

1. Визначення педагогічної техніки вихователя, її структура та особливості
2. Уміння створювати естетично-виразний і привабливий зовнішній вигляд
3. Уміння невербальної взаємодії вихователя
4. Уміння психотехніки вихователя
5. Уміння вербальної взаємодії

Мета: сформувати знання студентів про поняття «техніка», «педагогічна техніка»; продовжувати збагачувати знання студентів щодо уміння вихователя створювати естетично-виразний і привабливий

зовнішній вигляд та взаємодії з оточуючими; дати практичні знання щодо психотехніки вихователя.

Ключові поняття: педагогічна техніка, невербальна взаємодія, психотехніка, вербальна взаємодія

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.
5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.
8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.
9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.
10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.
11. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.
12. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. — М.: Просвещение, 1998.
13. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 1998. - № 2. -С. 3-7.
14. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.:

Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

15. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

16. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

17. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

18. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

Педагогічна майстерність не може ґрунтуватися на інтуїції. У мистецтві виховання існує своя педагогічна техніка, свої «стандарти» культури праці, які необхідно освоювати.

Педагогічна техніка вихователя дошкільного навчального закладу - сукупність професійних умінь, які забезпечують успішне виконання типових завдань.

КРЕДИТ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ТЕМА 2. УМІННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ Й САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ВИХОВАТЕЛЯ

План

1. Психолого-педагогічні уміння вихователя
2. Фахово-методичні, спеціальні і творчі уміння вихователя
3. Уміння вдосконалювати власну педагогічну техніку

Мета: сформувати знання студентів про поняття «уміння», «творчі уміння»; розширити знання студентів про особливості вдосконалення власної педагогічної техніки вихователя.

Ключові поняття: психолого-педагогічні уміння, творчі уміння, спеціальні та фахово-методичні уміння, педагогічна техніка.

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.
5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.
8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.
9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.
10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.
11. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.
12. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. — М.: Просвещение, 1998.
13. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 1998. - № 2. -С. 3-7.
14. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

15. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

16. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

17. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

18. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

Психолого-педагогічні вміння є найбільш узагальненими. Вони стосуються всієї педагогічної діяльності вихователя, забезпечуючи виконання всіх трудових функцій. Це вміння аналітичні, проективні, конструктивні, організаційні, комунікативні, уміння, необхідні для здійснення контролю за перебігом навчально-виховного процесу та його регулювання, уміння оцінювати отримані результати і визначати нові педагогічні завдання.

КРЕДИТ 3. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ТЕМА 1. КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

1. Визначення педагогічного спілкування, його функції та стадії
2. Стилі ставлення вихователя до вихованців та стилі педагогічного спілкування
3. Педагогічний такт. Типи вихователів
4. Умови ефективного педагогічного спілкування

Мета: розширити знання студентів про особливості педагогічного спілкування, його функції та стадії; вчити студентів визначати стилі ставлення вихователів до вихованців та умови педагогічного спілкування вихователя ЗДО з вихованцями.

Ключові поняття: педагогічне спілкування, стилі педагогічного спілкування, педагогічний такт

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.
5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.
8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.
9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.
10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.
11. Добрович А.Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. — М.: Просвещение, 1987.
12. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. — М.: Просвещение, 1998.

13. Закон України "Про дошкільну освіту" (проект) // Дошкільне виховання. - 1998. - № 2. -С. 3-7.

14. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. - 302 с.

15. Журавлев В.И. Основы педагогической конфликтологии. - М.: Рос. пед. агенство, 1991.

16. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. - М.: Просв., 1987.

17. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. — М.: Педагогика, 1990.

18. Караманенко Т.Н., Караманенко Ю.Г. Ляльковий театр - дітям. — К.: Рад. школа, 1986.

Педагогічне спілкування як професійне спілкування вчителя, вихователя досліджувалося багатьма науковцями, тому і існує його багато визначень.

Педагогічне спілкування як процесійно-етичний феномен потребує від вихователя спеціальної підготовки не лише для оволодіння технологією взаємодії, а й для набуття морального досвіду, педагогічної мудрості в організації стосунків з дітьми, їх батьками, колегами у різних сферах навчально-виховного процесу.

КРЕДИТ 3. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ТЕМА 2. РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

1. Актуальність проблеми риторичної культури вихователя дошкільного закладу

2. Витоки і визначення риторики. Основні поняття і розділи класичної риторики

Мета: розширити знання студентів про особливості риторичної культури вихователя та особливості виникнення риторики педагога.

Ключові поняття: риторика, риторична культура вихователя

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.
5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.

8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.

10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

Зміни, які відбуваються в сучасній українській освіті, покликані вивести її на вищий, якісніший рівень, тому стосуються багатьох аспектів і напрямків, усіх ланок освіти, серед яких вагомою проблемою є підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, які б поряд з іншими важливими фаховими вміннями досконало володіли усною переконуючою комунікацією – ораторським мистецтвом.

На перший погляд оволодіння майбутніми вихователями основами риторичної культури може здатися недоцільним, оскільки в професійній діяльності вони переважно спілкуються з дітьми раннього та дошкільного віку.

КРЕДИТ 4 ВЗАЄМОЗВЯЗОК ПЕДАГОГІЧНОЇ І ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1. ЕЛЕМЕНТИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.

План

1. Педагогічна та акторська дія

2. Педагогічна сумісність і педагогічне сприймання

Мета: розширити знання студентів про особливості педагогічної дії, вчити студентів порівнювати акторську та педагогічну дію.

Ключові поняття: педагогічна дія, акторська дія, педагогічне сприймання

Література:

1. Богат В. Теорія розв'язання винахідницьких завдань – наука навчання творчості. // Дошкільне виховання. - 1995. - №1. - С. 29-30.
2. Бахарев В.Д. Аутотренинг. — М.: Знание, 1992.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. — М.: Педагогика, 1983.
4. Буре Р.С., Островская Л.Ф. Воспитатель и дети. — М.: Просвещение, 1982.
5. Вивчення дітей шляхом проведення та запису спостережень. Курс для викладачів вищих навчальних закладів / за ред. Керолін Ратш. - 1997.
6. Вилсон Г., Макклафлин К. Язык жестов - путь к успеху. - СПб.: Питер Ком, 1999.
7. Войтко В.І. Про психологічну культуру вчителя. - К.: Знання Укр. РСР. - 1974.
8. Горбушина Л.А., Николаичева А.П. Выразительное чтение и

рассказывание детям дошкольного возраста. —М.: Просвещение, 1985.

9. Горелов И.Н. Умеете ли вы общаться? — М., 1991.

10. Дерябо С.Д., Ясвин В.А. Гроссмейстер общения.: Луганск., Лотос, 1998.

Навчально-виховний процес в дошкільному навчальному закладі – явище складне, багатогранне та динамічне. Його специфіка визначається педагогічним спілкуванням. Педагогічне спілкування – професійна необхідність. З його допомогою здійснюється взаємовплив вихователя і вихованців.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р

КОМПЛЕКСНІ ТЕСТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальності 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

ТЕСТОВІ ПИТАННЯ

ВАРІАНТ І

1.Педмайстерність – це…..

а) наука про учня;

б) наука про виховання та навчання школяра;

в) наука про професійну компетентну діяльність учителя;

г) наука про навчання як спеціально організовану діяльність.

2. Гуманістична спрямованість діяльності вихователя:

а) вияв професійної ідеології учителя;

б) негативне ставлення до педагогічної діяльності;

в) система роботи вчителя в проведенні різних форм роботи з учнями;

г) саморозвиток дитини в діяльності.

3. Професійна компетентність вчителя початкової школи:

а) знання основ управління навчальним закладом;

б) вирішення конфліктних ситуацій;

в) знання основ педагогіки і психології дітей шкільного віку;

г) матеріальна технічна база шкільного навчального закладу.

4. Цілі, об'єкт, суб'єкт, засоби і результат є компонентами:

а) педагогічної творчості;

б) педагогічної діяльності;

в) педагогічної майстерності;

г) процесу самовдосконалення.

5. Суб'єктом педагогічної діяльності є:

а) вчитель;

б) учень;

в) методи навчання і виховання.

6. Самовиховання вчителя – це:

а) організація позакласної діяльності учнів початкової школи;

б) формування людиною своєї особистості відповідно до свідомо поставленої мети;

в) участь у навчально-виховній діяльності;

г) організація роботи з батьками дітей.

7. Психологічна стійкість у професійній діяльності:

а) позитивне емоційне ставлення до себе, дітей, праці;

б) негативні емоції;

в) мінорний тон;

г) емоційні переживання.

8. Якості, які дають змогу вчителю здійснювати свою професійну діяльність:

а) альтруїзм;

б) авторитарність;

в) впевненість у собі, відсутність страху перед дітьми;

9. Що визначає специфіку професійної діяльності вчителя початкової школи:

а) об'єкт;

б) суб'єкт,

в) засоби;

г) результат.

10. Вставте пропущене слово: Результати самопізнання педагога і його емоційно-ціннісне ставлення до себе включаються в процес _____ ним своїх поведінки і діяльності за різноманітних життєвих обставин

а) саморегуляції

б) саморозвитку

в) педагогічної майстерності;

г) процесу самовдосконалення.

11. Вставте пропущене слово: _____ це усвідомлення вихователями дошкільного закладу своєї сутності психологічних і соціальних особливостей, здібностей, думок, переживань, прагнень.

а) самовдосконалення

б) саморозвиток

в) гуманістична спрямованість;

г) самосвідомість

12. Який компонент педагогічної майстерності визначається мотивами, потребами, ідеалами, схильностями, ціннісними орієнтаціями:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

13. Яку роль відіграє дикція в діяльності вчителя початкової школи?

а) організовує навчальну діяльність школярів;

б) організовує позакласну діяльність учнів;

в) служить прикладом мовлення для дітей;

г) створювати конфліктні ситуації у спілкуванні.

14. Основною умовою цілеспрямованого впливу на особистість школяра є:

а) правильне сприймання вчителем особистості дитини;

б) спеціальна організація провідного виду діяльності;

в) уміння враховувати основні потреби дитини;

г) враховувати особистісні якості учня в організації діяльності.

15. Навчання – це…..

а) процес і результат сприймання індивідуального досвіду;

б) активність суб’єкта діяльності;

в) цілеспрямована послідовна передача досвіду іншій людині в спеціально організованих умовах.

г) процес отримання знань

16.Основною метою оцінки вчителем знань учнів є:

а) інформувати учнів про їх успіх або неуспіх у конкретній ситуації;

б) стимулювати і спрямовувати навчально-пізнавальну діяльність школярів ;

в) втратити думку вчителя про учня;

г) інформувати батьків про діяльність дитини.

17. Педагогічний досвід – це…

а) практична діяльність вчителя початкової школи і її результат;

б) загальна ознака педагогічної діяльності;

в) вид діяльності вчителя початкової школи;

г) накопичення професійних навичок.

18. Новаторський педагогічний досвід – це:

а) методика роботи вчителя початкової школи ;

б) використання передових ідей в особистісному досвіді вчителя;

в) педагогічні ідеї, що виходять за рамки існуючих нормативів і сприяють створенню нових педагогічних технологій і систем.

19. Передовий педагогічний досвід – це :

а) накопичення передових ідей в системі роботи вчителя;

б) педагогічні ідеї у найефективнішому використанні форм, методів, прийомів і засобів навчання та виховання;

в) технологія роботи вчителя початкової школи;

г) науково-методичні положення, які забезпечують якість процесу засвоєння досвіду.

20. Вставте пропущене слово: _____ це комплекс якостей особистості, що забезпечує високий рівень самоорганізації професійної діяльності

а) майстерність

б) здібність

в) творчість

г) культура.

21. Основні категорії педагогіки:

а) освіта;

б) виховний процес у початковій школі;

в) гурткова робота;

г) культура.

22. Джерела розвитку педагогіки:

а) філософія;

б) народна педагогіка;

в) діантологія;

г) освіта.

23. Вставте пропущене слово: _____ вияв ініціативи, творення нового в науці, мистецтві

а) новаторство

б) ініціативність

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

24. Стилі педагогічного спілкування:

а) демократичний;

б) педагогічний;

в) особовий;

г) психолого-педагогічний.

25. Педагогічні умови, які сприяють ефективності спілкування:

а) володіння психолого-педагогічними якостями та уміннями;

б) організаторські вміння;

в) дидактичні прийоми;

г) методи навчання.

26. Який компонент педагогічної майстерності виконує роль системоутворюючого фактора:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

27. Який компонент педагогічної майстерності забезпечує швидкість оволодіння майстерністю:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

28.. Який компонент педагогічної майстерності виконує інтегруючу функцію:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

29. Міміка, жестика, пантоміміка, праксеміка, такесика, візуальний контакт є засобами:

а) вербальної взаємодії;

б) невербальної взаємодії.

в) комунікативна взаємодія

г) педагогічна взаємодія

30.Норми часової, просторової орієнтації партнерів по спілкуванню вивчає:

а) жестика;

б) кінесика:

в) праксеміка;

г) пантоміміка.

31. Моторику всього тіла: позу, ходу, нахили, поставу відображає:

а) міміка;

б) жестика;

в) праксеміка;

г) пантоміміка.

32. Якому методу психофізичної саморегуляції відповідає визначення: «Психотерапевтичний метод, заснований на самонавіюванні й саморегуляції, під час якого людина спочатку оволодіває тими функціями, які не піддавалися свідомій регуляції,

а потім веде наступ на свої переживання, позбавляючи їх підтримки організму»:

а) самонавіювання;

б) аутотренінг;

в) бібліотерапія;

г) імітаційна гра.

33. Дихання, голос, дикція і темпоритм - це:

а) комунікативні якості мовлення;

б) складові техніки мовлення.

в) характеристика мовлення

г) якості української мови

34. Що не є характеристикою голосу:

а) сила;

б) політність;

в) темпоритм;

г) мелодика;

.

35. Правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність, пестливість - це:

а) комунікативні якості мовлення;

б) складові техніки мовлення.

в) характеристика мовлення

г) якості української мови

36. Аналітичні, проективні, конструктивні, організаційні, комунікативні вміння утворюють групу умінь:

а) психолого-педагогічних;

б) фахово-методичних;

в) спеціальних;

г) творчих.

37. Специфічні вміння, пов'язані з навчанням чи організацією конкретної діяльності, - це:

а) психолого-педагогічні;

б) фахово-методичні;

в) спеціальні;

г) творчі.

38. Уміння малювати, співати, ритмічно рухатися під музику, писати вірші - це уміння:

а) психолого-педагогічні;

б) фахово-методичні;

в) спеціальні;

г) творчі.

39. Вставте пропущене слово: _____ це професійне спілкування вихователя з дошкільниками в різних умовах життєдіяльності, спрямоване на створення сприятливого психологічного клімату

а) самонавіювання;

б) професійне спілкування

в) психологічне спілкування

г) педагогічне спілкування

40. Яка функція педагогічного спілкування відіграє вирішальну роль у формуванні емцатії:

а) співпереживання;

б) обмін ролями;

в) інтегративно-компенсаторна;

г) організація діяльності;

41. Яка функція педагогічного спілкування сприяє усвідомленню дитиною свого «я»:

а) обмін ролями;

б) співпереживання;

в) самоствердження;

г) організація діяльності;

42. Вставте пропущене слово: _____це процес, за допомогою якого вихователь пізнає самого себе і певним чином ставиться до себе.

а) самовиховання;

б) самосвідомість

в) самоактуалізації.

г) самоствердження.

43. . Що із названого нижче не є напрямком самовдосконалення:

а) розвиток педагогічної майстерності;

б) розвиток педагогічної техніки;

в) підвищення компетентності;

г) актуалізація власного творчого потенціалу.

44. Що не належить до провідних форм самовдосконалення:

а) побудова власного іміджу педагога;

б) самовиховання;

в) самоосвіта;

г) самоактуалізація.

45. Діагностування, цілепокладання, планування, виконання, контроль і корекція - це етапи:

а) самовиховання;

б) самовдосконалення;

в) самоактуалізації.

г) самоствердження.

46. Бесіда, Переконання, навіювання - це методи:

а) організації діяльності, спілкування та формування позитивного досвіду суспільної поведінки;

б) формування свідомості особистості;

в) стимулювання діяльності і поведінки;

г) самовиховання.

47. Слово педагога як могутній засіб впливу на вихованців лежить в основі методів:

а) організації діяльності, спілкування та формування позитивного досвіду суспільної поведінки;

б) стимулювання діяльності і поведінки;

в) формування свідомості особистості;

г) самовиховання.

48. Непомітний психологічний вплив однієї особи на іншу чи групу осіб, розрахований на безперечне сприйняття і прийняття слів, висловлених в них думок, волі, - це:

а) переконання;

б) навіювання;

в) бесіда.

г) заохочення

49. Метод, що забезпечує корекцію поведінки учнів, а саме стимулювання хороших вчинків, шляхом розширення їх прав і обов'язків,-це:

а) змагання;

б) заохочення;

в) покарання.

г) порівняння

50. Вставте пропущене слово: _____ довготривалий, безперервний, у певному розумінні, безкінечний процес, оскільки не існує меж удосконалення особистості.

а) змагання;

б) самовдосконалення

в) саморозвиток

г) навчання

ТЕСТОВІ ПИТАННЯ

ВАРІАНТ ІІ

1. Педагогічні здібності вчителя:

а) методична діяльність;

б) педагогічна діяльність;

в) креативність;

г) емоційна стабільність.

2. Професійна функція, що здійснює регулювання в системі діяльності педагога, називається:

а) інформаційна;

б) нормативна;

в) рефлексії;

г) діагностико-прогностична

3. Якому поняттю відповідає визначення: «Комплекс властивостей особистості, який забезпечує високий рівень самоорганізації професійної педагогічної діяльності на рефлексивній основі»:

а) педагогічна діяльність;

б) педагогічна майстерність;

в) педагогічна техніка;

г) педагогічна творчість

4. Яка з названих функцій не є функцією педагогічного спілкування:

а) пізнавальна;

б) інформаційна;

в) самоствердження;

г) самореалізації;

5. Який компонент педагогічної майстерності є фундаментом основою цього комплексу:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

6. Вставте пропущене слово: П е д а г о г і ч н и й т а к т — міра педагогічно доцільного, домірного, відповідного ситуації і особливостям конкретного дошкільника впливу _____

а) педагога на суспільство

б) людину на навколишнє середовище

в) вихователя на дитину

г) людини

7. Вставте пропущене слово: _____ психічні властивості педагога, які є передумовою успішного виконання ним різних ролей у спілкуванні (набуття відповідних знань, умінь і навичок, здатність використовувати їх на практиці)

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) комунікативні здібності

г) педагогічні вміння.

8. Компоненти діяльності вчителя початкової школи:

а) зовнішній вигляд;

б) делікатність;

в) особистісний підхід;

г) комунікативність.

9. Методи вивчення передового досвіду:

а) спостереження за роботою вчителя;

б) перегляд фрагментів фільмів;

в) перегляд методичної літератури;

г) дослідження з певних тем.

10. Вставте пропущене слово: Результатом самопізнання вихователя є його_____ яка, з одного боку, узагальнює набутий ним досвід, організовує нову інформацію, з іншого — виявляє певний рівень його домагань.

а) самооцінка

б) делікатність;

в) особистісний підхід;

г) самовдосконалення

11. Вставте пропущені слова:

Педагог – це _____, який має _____ підготовку і _____ _____ та _____ підростаючого покоління.

12. Вставити пропущені слова:

Педагогічна майстерність – це _____ _____ _____ ,що забезпечує самоорганізацію_____ _____ _____ _____ діяльності на рефлекторній основі.

13. Вставте пропущені слова:

Самовиховання – систематизована і _____ _____ особистості, спрямована на _____ й вдосконалення її _____ якостей та _____ негативних.

14.Вставте пропущені слова:

Педагогічна техніка – це _____ використовувати_____ _____ як інструмент _____ _____, це _____ володіння _____ і _____ _____ на інших.

15. Види спілкування:

а) вербальне;

б) естетичне;

в) загальне;

г) комунікативне.

16. Вставте пропущене слово: _____ внутрішня передумова творчої педагогічної діяльності, що полягає у творчій активності вчителя і не стимулюється ззовні.

а) педагогічна майстерність

б) педагогічні здібності;

в) педагогічна культура

г) педагогічна креативність

17. Головними критеріями передового педагогічного досвіду є:

а) актуальність, перспективність, новизна результатів, результативність;

б) особистість автора досвіду;

в) наявність матеріальних умов для поширення досвіду;

г) оригінальність форм досвіду.

18. Вставте пропущене слово:

_____ спрямованість визначена ідейними переконаннями педагога, його соціальними потребами, моральними і ціннісними орієнтаціями, почуттям суспільного обов'язку і громадянської відповідальності

а) репродуктивна

б) соціально-моральна

в) пізнавальна

г) креативна

19. Вставте пропущене слово:

_____ передбачає прагнення усвідомлювати перспективи науки, володіти культурою науково-педагогічного мислення

а) репродуктивна

б) соціально-моральна

в) пізнавальна

г) креативна

20. Вставте пропущене слово: Рівні педагогічної рефлексії _____ педагог може викласти, представити послідовність своїх педагогічних дій на природній, життєвій мові. При цьому педагог не завжди оцінює актуальність і складність педагогічних проблем; вважає будь-яку педагогічну задачу такою, яку легко розв'язати; оцінює суб'єктивно (подобається - не подобається);

а) репродуктивний

б) соціально-моральний

в) аналітичний

г) прогностичний

21. Вставте пропущене слово: Рівні педагогічної рефлексії _____ педагог вміє проаналізувати свою педагогічну діяльність відповідно до того алгоритму, який освоїв на даний момент. При цьому правильно використовує найбільш відомі категорії психолого-педагогічних наук, здійснює цілеспрямоване педагогічне спостереження, організує досвідну роботу; оцінює діяльність за її результатами.

а) репродуктивний

б) соціально-моральний

в) аналітичний

г) філософсько-конструктивний

22. Вставте пропущене слово: Рівні педагогічної рефлексії _____ педагог уміє самостійно вичленувати та сформулювати педагогічну проблему, адекватно оцінити її актуальність і складність; уміє вибрати методику аналізу педагогічного процесу з кількох відомих йому; використовує для аналізу педагогічної й навчальної діяльності загальнонаукові методи, наприклад, системний підхід.

а) філософсько-конструктивний

б) соціально-моральний

в) аналітичний

г) прогностичний

23. Вставте пропущене слово: Рівні педагогічної рефлексії _____ педагог визначає соціальні, загальнолюдські змісти своєї діяльності.

а) філософсько-конструктивний

б) соціально-моральний

в) аналітичний

г) прогностичний

24.. Який компонент педагогічної майстерності виконує інтегруючу функцію:

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

25. Міміка, жестика, пантоміміка, праксеміка, такесика, візуальний контакт є засобами:

а) вербальної взаємодії;

б) невербальної взаємодії.

в) комунікативна взаємодія

г) педагогічна взаємодія

26.Норми часової, просторової орієнтації партнерів по спілкуванню вивчає:

а) жестика;

б) кінесика:

в) праксеміка;

г) пантоміміка.

27. Хто з вчених одним з перших звернув увагу на те, що діти потребують складної тактики і техніки, що вчителю слід уміти керувати своїм настроєм, стилем і тоном спілкування, інтонацією, посмішкою, поглядом, мімікою, рухами, ходою...

а) А. Макаренко

б) В.Сухомлинський

в) С. Русова

г) К. Ушинський

28. Вставте пропущене слово: _____ опосередковано впливає на ефективність педагогічного процесу.

а) педагогічна техніка

б) псхономічна техніка

в) педагогічна техніка

г) фізіологічна техніка

29. Якими вченими на початку XX ст у науковий обіг введений термін «психотехніка»?

а) В.Сухомлинський і А.Макаренко

б) К.Крутій і А.Богуш

в) А. Богуш і Н. Гавриш

г) В. Штерн і Г. Мюстенберг

30. Дихання, голос, дикція і темпоритм - це:

а) комунікативні якості мовлення;

б) складові техніки мовлення.

в) характеристика мовлення

г) якості української мови

31. Що не є характеристикою голосу:

а) сила;

б) політність;

в) темпоритм;

г) мелодика;

.

32. Правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність, пестливість - це:

а) комунікативні якості мовлення;

б) складові техніки мовлення.

в) характеристика мовлення

г) якості української мови

33. Вставте пропущене слово: це усталена система способів та прийомів, які використовує педагог у взаємодії. Вона залежить від особистісних якостей педагога і параметрів ситуації спілкування.

а) комунікативні якості мовлення;

б) стилі педагогічного спілкування

в) види педагогічного спілкування

г) якості української мови

34. Динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, необхідних педагогу для успішного здійснення професійної діяльності – це:

а) професійна підготовка;

б) професійна компетенція;

в) професійна майстерність;

г) професійна компетентність.

35. **Який компонент педагогічної майстерності визначається мотивами, потребами, ідеалами, схильностями, ціннісними орієнтаціями:**

а) педагогічні знання;

б) педагогічні здібності;

в) гуманістична спрямованість;

г) педагогічні вміння.

36. Інноваційна освітня діяльність – це:

а) процес пошуку нових форм і методів роботи з метою впровадження їх в освітню практику;

б) процес створення, експериментальної перевірки та впровадження освітніх інновацій;

в) педагогічний експеримент, що проводиться на базі навчального закладу і має на меті суттєве поліпшення результативності його роботи.

г) процес створення нового

37. Імідж педагога – це:

а) авторитет особистості педагога;

б) престиж професії педагога у суспільстві;

в) образ, знакова характеристика особисті педагога, що має зовнішні прояви і внутрішній зміст, що суттєво відрізняє його від колег;

г) символ педагога, що відображає спрямованість його особистості.

38. Яка функція педагогічного спілкування відіграє вирішальну роль у формуванні емпатії:

а) співпереживання;

б) обмін ролями;

в) інтегративно-компенсаторна;

г) організація діяльності;

39. Непомітний психологічний вплив однієї особи на іншу чи групу осіб, розрахований на безперечне сприйняття і прийняття слів, висловлених в них думок, волі, - це:

а) переконання;

б) примус;

в) навіювання;

г) бесіда.

40. Якому поняттю відповідає визначення: «Комплекс властивостей особистості, який забезпечує високий рівень самоорганізації професійної педагогічної діяльності на рефлексивній основі»:

а) педагогічна діяльність;

б) педагогічна майстерність;

в) педагогічна техніка;

г) педагогічна творчість.

41. Самовиховання вчителя – це:

а) організація позакласної діяльності учнів початкової школи;

б) формування людиною своєї особистості відповідно до свідомо поставленої мети;

в) участь у навчально-виховній діяльності;

г) організація роботи з батьками дітей.

42. Психологічна стійкість у професійній діяльності:

а) позитивне емоційне ставлення до себе, дітей, праці;

б) негативні емоції;

в) мінорний тон;

г) емоційні переживання.

43. Якості, які дають змогу вчителю здійснювати свою професійну діяльність:

а) альтруїзм;

б) авторитарність;

в) впевненість у собі, відсутність страху перед дітьми;

44.Якому методу психофізичної саморегуляції відповідає визначення: «Психотерапевтичний метод, заснований на самонавіюванні й саморегуляції, під час якого людина спочатку оволодіває тими функціями, які не піддавалися свідомій регуляції, а потім веде наступ на свої переживання, позбавляючи їх підтримки організму»:

а) самонавіювання;

б) аутотренінг;

в) бібліотерапія;

г) імітаційна гра.

45. Професійна здатність педагога, що характеризується потребою у спілкуванні, готовністю легко вступати в контакт, викликати позитивні емоції у співрозмовника й відчувати задоволення від спілкування, — це:

А) динамізм особистості;

Б) комунікативність;

В) креативність;

Г) емоційна стабільність.

46. **Здатність опанувати себе, зберігати самоконтроль, здійснювати саморегуляцію за будь-якої ситуації незалежно від сили зовнішніх чинників, що провокують емоційний зрив, — це:**

А) динамізм особистості;

Б) комунікативність;

В) креативність;

Г) емоційна стабільність.

47. **Здатність до творчості, генерації незвичних ідей, відходу від традиційних схем, швидкого розв'язування проблемних ситуацій — це:**

А) динамізм особистості;

Б) комунікативність;

В) креативність;

Г) емоційна стабільність.

48. **Здатність активно впливати на іншу особистість — це:**

А) динамізм особистості;

Б) комунікативність;

В) креативність;

Г) емоційна стабільність.

49. **Вміння використовувати психофізичний апарат як інструмент виховного впливу, прийом володіння собою (власним організмом, настроєм, мовленням, увагою і уявою) і впливу на інших (вербальними і невербальними засобами) — це:**

А) педагогічна майстерність;

Б) педагогічна техніка;

В) професійна здатність;

Г) професійна компетентність.

50. **До критеріїв майстерності педагога належать:**

А) продуктивність;

Б) діалогічність;

В) оптимальність;

Г) усі відповіді правильні.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальності 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Мета: визначити у чому полягає основна діяльність вихователя дошкільного навчального закладу та дати визначення професійної майстерності .

Література:

1. Бєлєнька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку : становлення фахівця в умовах навчання : монографія / Г. В. Бєлєнька. - К. : Світич, 2006. - С. 148.
2. Гончаренко А. Особистісно орієнтована модель освіти: підготовка педагога / А. Гончаренко // Дошкільне виховання. - 2008. -№1.-С. 11-18.
3. Загородняя Л.П., Тітаренко С.А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу. –Суми: Університетська книга. -2010.
4. Кірієнко Т. Шляхом зростання майстерності / Т. Кірієнко // Дошкільне виховання. - 2005. - № 2. - С. 18-19.
5. Лещенко М. П. Щастя дитини - єдине щастя на землі: До проблеми педагогічної майстерності : навч.-метод, посіб. : у 2-х ч. / М. П. Лещенко. - К. : АСМІ, 2003. - Ч. 1.
6. Методика воспитательной работи / под ред. Л. И. Рувинского. -М. : Просвещение, 1989. - С. 22.
7. Основы педагогического мастерства / под ред. И. А. Зязюна. - М.: Просвещение, 2008. - С. 24.
8. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. - К.: Вища школа. - 2008.- Р. 2. - С.27-44.
9. Поніманська *Т*. І. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти / Т. І. Поніманська. Дошкільна педагогіка. -К., 2004. -С. 129-136.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2.
УМІННЯ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

План

І. Термінологічний диктант.

ІІ. Обговорення основних питань теми.

1. Педагогічна техніка як форма організації поведінки вихователя, її загальні особливості.
2. Характеристика умінь самопрезентації педагога ДНЗ:

а) уміння створювати естетично виразний зовнішній вигляд;

б) уміння невербальної взаємодії;

в) уміння психотехніки;

г) уміння вербальної взаємодії.

ІІІ. Перевірка виконання самостійної роботи - читання й обговорення творів-роздумів.

Література:

1. Лабунская В. А. Не язык тела, а язык души! Психология невербального выражения личности / В. А. Лабунская. - Ростов н/Д : Феникс, 2009.

2. Педагогічна майстерність / за ред. І. А.Зязюна. - К., 2004.

3. Психогимнастика в тренинге / под ред. Н. Ю. Хрящевой. - СПб. : Ювента, 1999.

4. Степанов С. Язык внешности / С. Степанов. - М. : Эксмо, 2004.

5. Фоменко І. Індивідуальний стиль педагогічної Діяльності /І. Фоменко // Відкритий урок. - 2009. - № 1. - С. 55-56.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3
МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: розглянути питання педагогічної взаємодії вихователя в процесі навчально-виховного процесу в дошкільному закладі.

I. Термінологічний діалог.

II. Перевірка виконання самостійної роботи - презентація образних моделей.

III. Обговорення основних питань теми.

1. Характеристика вмінь взаємодії педагога з вихованцями, їх батьками та колегами:

а) психолого-педагогічних;

б) фахово-методичних;

в) спеціальних;

г) творчих.

2.Уміння вихователя вдосконалювати власну педагогічну техніку:

а) аналітичні;

б) гностичні;

в) проективно-конструктивні;

г) організаційно-спонукальні.

IV. Моделювання фрагмента заняття, проведення гри, бесіди з дошкільниками.

Література:

1. Елканов С. Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя / С. Б. Елканов - М. : Просвещение, 1989. -С.113-130.

2. Кірієнко Т. Шляхом зростання майстерності / Т. Кірієнко // Дошкільне виховання. 2005. - № 2. - С. 18-19.

3. Лещенко М. П. Щастя дитини - єдине щастя на землі: До проблеми педагогічної майстерності / М. П. Лещенко : навч.-метод, посіб. : у 2-х ч. - К. : АСМІ, 2003. - Ч. 1.

4. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. - К. : Вища школа, 1997. - Р. 3. - С. 47-57.

5. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. - К., 2004.

6. Педагогічна творчість і майстерність : хрестоматія / [укл. Н. В. Гузій]. - ІЗМН, 2000.

7. Семушина Л. Г. Преподавание курса дошкольной педагогики в педагогическом училище / Семушина Л. Г., ;Борщанская Б. Р.," Подлесская Н. С. - М. : Просвещение, 1990. - С.13-18.

8. Учителю о педагогической технике / под ред. Л. И. Рувинского. -М. : Педагогика, 1987.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4
ТЕХНІКА ВЕРБАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: навчити студентів володіти техніками мовлення: на дихання, резонування, організацію глотки, вправи для язика, вправи з дикції.

1. Відгадування термінологічних загадок, кросвордів.

2. Артикуляційна гімнастика.

3. Виконання вправ на вдосконалення техніки мовлення: на дихання, резонування, організацію глотки, вправи для язика, вправи з дикції (див додаток 3).

4. Виконання вправ на вдосконалення комунікативних якостей мовлення.

Література:

1. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка / В. Ц. Абрамян. - К. : Ліб-ра, 1996.

2. Азаров Ю. П. Чувство, техника, мастерство / Ю. П. Азаров. - М.: Знание, 1962.

3. Добрович А. Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения / А. Б. Добрович. - М. : Просвещение, 1987.

4. Педагогічна майстерність/ за ред. І. А. Зязюна. - К.: Вища школа, 2008. - Р. 3. - С. 47-57.

5. Учителю о педагогической технике / под ред. Л. И. Рувинского. -М. : Педагогика, 1987.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

ТЕХНІКА НЕВЕРБАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: дати розуміння використання техніки невербального спілкування.

1. Термінологічний диктант.

2. Розповідь-демонстрація дитячого вірша, казки, байки мовою тіла.

3. Виконання вправ на вдосконалення умінь правильно читати і доцільно користуватися засобами невербальної комунікації.

Література:

1. Загородняя Л.П., Тітаренко С.А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу. –Суми: Університетська книга. -2010.

2. Педагогічна майстерність: Тексти \ За ред. І.Я. Зязюна. – Полтава, 2001.

3. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність. –Київ. -2008.

4. Зязюн І.А. Педагогічнай майстерність (Хрестоматія). –Київ. -2008.

5.Зязюн І. А. Краса педагогічної дії / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач. - К. : УРІМБ, 1997.-302

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: розглянути стилі педагогічного спілкування та навчити студентів користуватись ними в повсякденному житті.

I. Фронтальна письмова робота.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення основних питань теми.

1. Педагогічне спілкування, його функції й етапи.

2. Характеристика типів стосунків і стилів педагогічного спілкування.

3. Педагогічний такт.

4. Умови успішного професійного спілкування вихователя ДНЗ.

Література:

1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення / Н. Д. Бабич. - Л., 1990.

2. Дерябо С. Д. Гроссмейстер общения / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин. - Луганск : Лотос, 1998.

3. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії/1. А. Зязюн, Г. М. Сагач.—К. : УФІМБ, 1997. - С. 152-265.

4. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении / В. А. Кан-Калик. - М. : Просвещение, 1987.

5. Карнеги Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично / Д. Карнеги. - К. : Глобус, 1995.

6. Коломинский Я. А. Что такое педагогическое общение/Я. А. Коломинский, Е. А. Панько // Дошкольное воспитание. - 1985. -№6.-0 39-43.

7. Лабунская В. А. Не язык тела, а язык души! Психология невербального выражения личности /В. А. Лабунская. - Ростов н/Д : Феникс, 2009. - 344 с.

8. Леонтьев А. Н. Педагогическое общение / А. Н. Леонтьев. - М. : Знание, 1979.

9. Педагогічна майстерність / за ред. І. А.Зязюна. - К. : Вища школа, 1997.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: значення комунікативного мовлення вихователя дошкільного закладу для спілкування в повсякденному житті та під час різних форм роботи з дітьми та їх батьками.

1. Індивідуальна письмова робота.

2. Проведення рольової гри на вибір (батьківські збори в дошкільному закладі, спрощене судове слухання).

3. Аналіз й оцінювання учасників гри.

Література:

1. Абрамович С .Д. Риторика : навч. посібник / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. - Л. : Світ, 2001.
2. Белякова В. Риторичні фігури в ораторському мистецтві / В. Белякова // Завуч. - 2002. - № 29. - С.1-8.
3. Гурвич С. С. Основы риторики / Гурвич С. С, Погорелко В. Ф., Герман М. А. - К., 1988.
4. Зазюн І. А. Краса педагогічної дії /1. А. Зязюн, Г. М. Сагач. - К., 1997.
5. Мацько Л. І. Риторика : навч. посібник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. - К. : Вища школа, 2006.
6. Мацько Л. Риторика : предмет, основні поняття, розділи / Л. Мацько // Дивослово. - 2001. - № 12. - С/28-32.
7. Павлюк Л. С. Риторика, ідеологія, персуазивна комунікація / Л. С. Павлюк. - Л. : ПАІС, 2007.
8. Сагач Г. Похвала істинному красномовству - риториці любові / Г. Сагач // Українська мова і література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах. - 2008. - № 5. - С. 102-113.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

ЕЛЕМЕНТИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

План

Мета: з'ясувати значення володінням акторської справи в роботі вихователя дошкільного закладу.

I. Письмова робота.

II. Перевірка виконання самостійної роботи - читання педагогічних творів-роздумів на теми: «Чи потрібні вихователеві акторські здібності?», «Педагогічна діяльність вихователя – це театр одного актора? ».

III. Обговорення основних питань теми.

1. Спільне та відмінне в театральній і педагогічній діяльності. Основні принципи системи К. Станіславського, їх використання в професійній діяльності вихователя.

2. Драматургія і режисура педагогічної дії вихователя ДНЗ.

3. Педагогічна сумісність і педагогічне сприймання в професійній діяльності вихователя.

4. Спільні ознаки професійної діяльності актора й вихователя дошкільного закладу.

IУ. Показ лялькової вистави для дітей дошкільного віку.

У. Аналіз і оцінювання поставлених лялькових вистав.

Література:

1. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка / В. Ц. Абрамян. - К. : Ліб-ра, 1996.

2. Артемова Л. В. Театр і гра / Л. В. Артемова. - К. : Томіріс, 2002. -291 с.

3. Булатова О. С. Педагогический артистизм : учебное пособие [для студентов высш. пед. учеб. заведений]; О. С. Булатова. - М.: Академия. - 2001. - 241 с.

4. Люблинская А. А. Современный воспитатель. Какой он? / А. А. Люблинская, С. Е. Кулачковская. - К. : Знание, 1981.

5. Методика воспитательной работы / под ред. М. Л. Рувинского. -М. : Просвещение, 1989.

6. Новицкая Л. П. Уроки вдохновения / Л. П. Новицкая. - М., 1984. 9.

7. Станиславский К. С. Работа актера над собой / К. С. Станиславский. - М. : Иск-во, 1956.

8. Станиславский К. С. Работа над собой в творческом процессе переживания / К. С. Станиславский. - М.: Иск-во, 1954.

9. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна.-К.: Вища школа, 1997. - Р. 6. - С.111-128.

10. Артемова Л. В. Театр і гра / Л.В. Артемова. - К. : Томіріс, 2002.

11. Артемова Л. В. Театрализованные игры дошкольников / Л. В. Артемова. - М. : Просвещение, 1991.

12. Генов Г. В. Театр для малышей / Г. В. Генов - М. : Просвещение, 1985.

13. Горбушина Л. А. Выразительное чтение и рассказывание детям дошкольного возраста / Л. А. Горбушина, А. П. Николаичева. - М. : Просвещение, 1985.

14. Єніна Л. Театр і діти / Л. Єніна // Дошкільне виховання. -2007. - № 9. - С. 28.

15. Запорожец А. В. Эмоциональное развитие дошкольника / Запорожец А. В., Неверович Я. 3., Кошелева А. Д. ; под ред. А. Д. Кошелевой. - М. : Просвещение, 1985. - С. 105-117.

16. Игрушки и пособия для детского сада / под ред. В. М. Изгаршевой. - М. : Просвещение, 1987.

17. Караманенко Т. Н. Ляльковий театр - дітям / Т. Н. Карамане-нко, Ю. Г. Караманенко. - К. : Рад. школа, 1986.

18. Кружок театра кукол / под ред. Л. Г. Шпет. - М. : Просвещение, 1967.

19. Ю.Новосьолова С. Пересувний ляльковий театр / С. Новосьолова // Дошкільне виховання. - 2007. - № 10. - С. 18-19.

20. Образцов С. Моя профессия / С. Образцов. - М. : Искусство, 1981.

21. Плакида И. Кукольный театр для малышей / И. Плакида // Дошкольное воспитание. - 1991. - № 9.

21. Развлечения в детском саду / сост. Л. С. Фурмина, А. Е. Шибицкая, Л. В. Пантелеева. - М., 1975.

22. Театралізована діяльність дошкільнят // Дитячий садок. -2005. - № 38, жовтень.

23. Товма І. Театр починається з іграшки / І. Товма // Дошкільне виховання. - 2008. - № 6. - С. 16.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи_____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ САМОСТІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ З ПСИХОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Педагогічна освіта

Спеціальності 012 Дошкільна освіта

Факультет: дошкільної та початкової освіти

2017-2018 навчальний рік

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1
ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

1. Підготуватися до термінологічного диктанту, вивчивши визначення таких термінів: «педагогічна майстерність», «гуманістична спрямованість», «здібності», «уміння», «педагогіна ситуація», «педагогічна задача», «майстерність».

2. Придумати педагогічну ситуацію і запропонувати варіанти її розв'язання відповідно до його етапів. .

3. Написати педагогічний твір-мініатюру на тему: «Професійний портрет сучасного вихователя».

Для написання термінологічного диктанту відводиться близько 15 хвилин на початку заняття. Близько 10 хвилин доцільно відвести на читання міні-творів. Обговорення основних питань теми може здійснюватися традиційно: один студент відповідає, інші - уважно слухають, доповнюють відповідь, ставлять додаткові запитання, оцінюють. З метою більшої активізації студентів під час обговорення питань можна використати технологію колективно-групового навчання «Мікрофон». Кожен студент, отримавши уявний мікрофон, може висловити свою думку, відповідаючи на поставлене викладачем або одногрупником питання. На презентацію варіантів розв'язання педагогічних завдань доцільно відвести 20 хвилин до закінчення заняття. Викладач оцінює виконання студентом кожного виду роботи (за національною чи європейською шкалою) і виводить загальну оцінку за заняття.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2.

УМІННЯ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Завдання для студентів

1. Підготуватися до термінологічного диктанту, повторивши визначення таких термінів: «педагогічна техніка», «самопрезентація», «невербальна комунікація», «вербальна комунікація», «психотехніка».
2. Написати педагогічні твори-роздуми на одну із запропонованих тем: «Роль невербальних засобів спілкування в діяльності вихователя дошкільного закладу», «Мої міркування щодо культури зовнішнього вигляду вихователя», «Гарна психотехніка-запорука успішної самопрезентації вихователя», «Яким має бути мовлення вихователя? ».

Для написання термінологічного диктанту відводиться близько 15 хвилин на початку заняття. Викладач називає термін, а студенти письмово дають його визначення. Обговорення основних питань теми доцільно провести відразу після диктанту у формі колективно-групового навчання «Незакінчені речення». Речення може починати як викладач, так і студент, наприклад: «Особливостями педагогічної техніки вихователя дошкільного закладу є …», «Візитною карткою вихователя є...». Читання й аналіз педагогічних творів-роздумів доцільно провести після обговорення основних питань теми приблизно за 25 хвилин до закінчення заняття.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3
МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

1. Вивчити визначення основних термінів з теми практичного заняття.

2. Створити образну модель педагогічної техніки вихователя дошкільного закладу.

3. Підготуватися до моделювання фрагмента заняття, гри, бесіди з дітьми конкретної вікової групи.

Для проведення термінологічного діалогу група об'єднується у дві підгрупи. Представник однієї підгрупи пропонує розтлумачити термін або відповісти на запитання у розрізі зазначеної теми. Наприклад: «Творчі вміння - це ...» або «Які конкретні вміння об'єднуються в групу комунікативних умінь вихователя?». Під час презентації образних схем педагогічної техніки важливо звернути увагу на те, чи розуміють студенти взаємозв'язок і взаємозалежність усіх груп умінь вихователя та умовність структурування педагогічної техніки. Обговорення питань теми можна провести або традиційно, або у формі «Мікрофон», «Продовж речення». На моделювання фрагментів занять, ігор, розповідання казки можна відвести 25 хвилин. Аналіз пропонованих фрагментів доцільно здійснювати за схемами (див. додаток А).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4
ТЕХНІКА ВЕРБАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

Скласти загадки, кросворди, ребуси, які охоплюють такі терміни: «техніка мовлення», дихання», «голос», його характеристики, «дикція», «темпоритм», «правильність мовлення», «виразність мовлення», «доцільність мовлення», «точність мовлення», «стислість мовлення», «ясність мовлення», «пестливість мовлення», «комунікативність» «гіперкомунікативність», «гіпокомунікативність», бар'єри у спілкуванні.

Відгадування загадок, кросвордів можна проводити фронтально, а можна об'єднати студентів у малі групи. Приклади загадок:

1. «Є у Тані і у Колі, а нема у рибок в морі» (голос).

2. «Нечіткою вона є, наше мовлення псує, коли гарна вона є, зрозумілим все стає» (дикція).

3. «Мовленнєвий наш потік регулює з віку в вік» (темпоритм).

Приклад кросвордів та ребусів (див. додаток В).

Після повторення основних термінів студентам пропонуються вправи: артикуляційні, на дихання, резонування, організації глотки, вправи для язика, (див. додаток 3), а також вправи з дикції.

Вправи з дикції

Вправа 1. Вимовляти у швидкому темпі п'ятискладові словосполучення як слова з наголосом на останньому складі.

бівігідіжі бевегедеже бавагадажа

бовогодожо бувугудужу бивигидижи

зікіліміні зекелемене закаламана

зоколомоно зукулумуну зикилимини

пірісітіфі пересетефе парасатафа

поросотофо пурусутуфу пириситифи

хіцічішіщі хецечешеще хацачашаща

хоцочошощо хуцучушущу хицичишищи

Вправа 2. Чітко, але без напруги вимовляти початкові приголосні та кінцевий приголосний у словах: «склад, скляр, страх, струс, струп, страж, склеп, сплін, скрип, штраф, шквал, вдих, взвод, вміст, вплив, вступ, втрьох».

Вправа 3. Вимовляти сполучення приголосних у словах, не допускаючи «ковтання» закінчень: «шторм, корм, горн, сонм, нерв, спазм, цикл, ритм, скарб, горб, корж, шарж, гонг, корд, торф, ферзь, ямб, ромб, стенд, з'їзд, дрозд, спорт, фант, перс, толк, франк, транс, танк, торф, темп, френч, харч, вольт, гольф, дерть, шурф, парк, культ, кварц, марш, цинк, борщ, вовк, брязк, блиск, міст, хист, хвіст, бюст, вість, шість, свист, кокс, мопс, такт, фрукт, фрахт, путч, банк, повість, текст, перст, центр, шерсть, пункт, Берне».

Вправа 4. Промовляння скоромовок

1. Лиха тому зима, у кого кожуха нема. Чоботи ледащо і їсти нема що.

2. Словом як шовком вишиває, а ділом як шилом шпигає.

3. Не ходи по полю, не топчи куколю, не лупай очима - не твоя дівчина.

4. Ми з тобою як риба з водою: я на лід, а ти - під спід.

5. Ти йому про діло, а він тобі про козу білу.

6. Млин меле - мука буде, язик меле - біда буде.

7. Що у тебе вийшло - тарантас чи дишло?

8. Тишком нишком вийшла мишка із нори, в шкряботушки ніс і вушка догори.

9. Був собі Карпо Карпович Полікарпович та розполукарпився на маленькі полукарпенята.

10. Летів горобець через безверхий хлівець та вхопив гороху без червоточини, без почервоточини та й пурх полетів.

11. Наш паламар усіх паламарів перепаламарив, перевипаламарив,

нашого паламаря жодний паламар не перепаламарить, не перевипаламарить.

12. Не той, товариші, товаришу товариш, хто при товаришах товаришу товариш, а той товаришу товариш, хто й без товаришів товаришу товариш.

13. Юра ловить рибку ловко, скоро мовить скоромовку: виринає рибка близько, розсипає срібні бризки.

14. Хоч варила не варила, аби добре говорила.

15. Хвалилася вівця, що у неї хвіст як у жеребця, та ніхто тому не вірив.

16. Ченчик, ченчик невеличкий, на ченчику черевички, шапочка-кіпчаточка, добрий вечір, дівчаточка.

17. Дзижчала дзиґа і вертілась, дзенькнула, впала і розбилась.

18. Дзвонить дзвонар, дзижчить комар, гудуть джмелі, старі й малі.

19. Женці жито жали, жавши, в жмурки грали, жали-жартували, жали - жмурилися.

20. Біля броду бобри білий брід берегли. Багато добра у бобрихи і бобра.

21. Не турбуйте курку, курка клює крупку. Крупка дрібненька, курка рябенька.

22. У голубки-горлички туркотливе горличко. Горличка туркоче,

горличка воркоче.

23. У дворі трава, на траві - дрова. Раз дрова, два дрова, три дрова - не вміщає двір дрова.

24. Маша з села вола вела. В село віл Машу вів.

Викладач на свій розсуд вибирає вправи і скоромовки, оскільки виконати всі види роботи на одному занятті неможливо.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

ТЕХНІКА НЕВЕРБАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

1. Підготуватися до термінологічного диктанту, повторивши визначення таких термінів: «міміка», «такесика», «жестика», «пантоміміка», «візуальний контакт», «орієнтирипраксеміки».

2. Підготуватися до показу казки, вірша, байки мовою тіла.

Термінологічний диктант проводиться за раніше описаною схемою. Під час аналізу переглянутих пантомім студенти мають відповісти на такі орієнтовні питання:

1. Чи активно використовувалася міміка під час показу?

2. Чи яскраво і точно передавався внутрішній емоційний стан героїв з допомогою міміки?

3. Яким було навантаження в процесі показу на очі, губи, брови й інші м'язи обличчя? Які м'язи були найбільш задіяні і наскільки це виправдано особливостями образу?

4. Які жести використовувалися? Яких було більше? Чи виправдане їх застосування характером образу і подій, що відбуваються?

5. Чи конгруентні жести-афектори мімічним проявам?

6. Чи яскраво розкривали особливості образу такі пантомімічні прояви, як поза, постава, хода, нахили, дотик?

7. Чи правильно визначається міжособистісний простір між основними дійовими особами залежно від характеру подій і особливостей образів?

8. Чи гармонували між собою міміка, жестика, такесика, пантоміміка?

9. Наскільки характерним вийшов образ?

10. Що б ви порадили виконавцям?

Завершальним етапом заняття є виконання вправ на вдосконалення умінь правильно читати невербальні засоби і доцільно користуватися ними в процесі комунікації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

1. Орієнтуватися у змісті основних понять означеної теми: «педагогічне спілкування», «етапи спілкування», «функції спілкування», типи ставлення вихователя до вихованців і стилі спілкування, «педагогічний такт».

2. Розробити кольорові образні моделі типів ставлення вихователя до дітей

Завдання для фронтальної письмової роботи доцільно давати за

варіантами. На її виконання відводиться близько 15 хвилин на початку заняття. Аналізуючи моделі, важливо звернути увагу на образи, їх розмір, розташування на аркуші паперу, кольори, якими виконаний малюнок, як вагомі характеристики зображеного типу ставлення вихователя. Обговорення питань теми можна провести або традиційно, або у формі «Мікрофон», «Продовж речення».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО

НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Завдання студентів

1) вивчити матеріал з теми «Елементи риторики в професійній діяльності вихователя»;

2) відповідно до обраної ролі написати промову і підготуватися до її проголошення.

Орієнтовний набір ролей: для першої гри - вихователь, методист, інструктор з фізичного виховання, батьки вихованців; для другої гри - суддя, обвинувач, обвинувачуваний, захисник, свідки, присяжні засідачі.

Приклад виступу (промови) вихователя (див. в додатку М).

Казкові персонажі, які можуть бути використані в процесі спрощеного судового слухання: Сірий Вовк, Лисиця, Коза-Дере-за, Ведмідь, троє поросят, семеро козенят, Червона Шапочка та інші.

Письмова робота на початку заняття має на меті актуалізувати знання студентів із галузі риторики. Вона проводиться протягом 10-15 хвилин. її доцільність обґрунтована відсутністю семінарського чи практичного заняття з теми «Риторика в професійній діяльності вихователя ДНЗ ».

Мета гри: формувати вміння студентів складати промови (на прикладі судової) і виголошувати їх, спираючись на знання з риторики; розвивати психічні пізнавальні процеси, зокрема мислення і мову, спеціальні розумові дії, творчі здібності; закріпити знання дитячих казок; виховувати інтерес до майбутньої професії.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

ЕЛЕМЕНТИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО

ЗАКЛАДУ

Завдання для студентів

1. Вивчити теоретичний матеріал.

2. Написати педагогічний твір-роздум на одну із тем «Чи потрібні вихователеві акторські здібності?», «Педагогічна діяльність вихователя - це театр одного актора?».

3. Підготуватися до письмової роботи, повторивши матеріал про види ляльок, лялькового театру та його закони.

4. Виготовити один із видів лялькового театру і підготуватися до показу вистави або в аудиторії, або в дошкільному закладі.

5. Розробити план роботи гуртка лялькового театру

Завдання для фронтальної письмової роботи доцільно давати за варіантами. Вони передбачають висвітлення студентами основних тез теми. На її виконання відводиться близько 15 хвилин на початку заняття. Обговорення основних питань теми можна првести у формі «Зміни позицію». При цьому частина студентів доводить, що діяльність актора й вихователя має мало спільного, а інша — що багато. Яких поглядів дотримуватиметься група студентів під кінець обговорення, буде залежати від переконливості тієї чи іншої підгрупи.

Під час фронтальної письмової роботи виявляється рівень знань студентів про види ляльок, лялькових театрів, а також основні закони лялькового театру, які слід ураховувати під час підготовки лялькової вистави. Завдання доцільно давати за варіантами. На їх виконання відводиться близько 15 хвилин на початку заняття.

Якщо заняття проходить на базі ДНЗ, то сценарій вистави, якість виконаних ляльок, декорацій перевіряється не тільки викладачем але й методистом дошкільного закладу. Тільки після схвалення працівниками дошкільного закладу студенти починають працювати над постановкою

лялькової вистави. Під час аналізу лялькових вистав доцільно звернути увагу студентів на такі вміння:

1) триматися перед глядачами;

2) володіти технікою мовлення, підпорядковуючи її особливостям образу;

3) володіти комунікативними якостями мовлення;

4) дотримуватися законів лялькового театру;

5) ляльковедення;

6) дібрати музику;

7) правильно виготовити декорації, ляльки;

8) взаємодіяти з іншими героями вистави;

9) взаємодіяти з глядачами, бути готовим до експромтів, імпровізацій.